

Böyük Britaniyanın "QS World University Rankings" nəşri Asiyanın ən güclü ali təhsil müəssisələrinin 2023-cü il üzrə reytingini (QS Asia University Rankings) açıqlayıb. Asiyanın 760 universitetinin yer aldığı reyting əvvəlki tədqiqatlardan genişliyi ilə fərqlənir və ən böyük sıralama hesab olunur. Pekin Universiteti bu il birinci, ötən ilin lideri olan Sinqapur Milli Universiteti isə ikinci yeri tutur. İlk onluğun qalan hissəsi Şərqi və Cənub-Şərqi Asiyadan, o cümlədən Malayziyadan, materik Çindən və Cənubi Koreyadan müxtəlif ali məktəblərlə əhatə olunmuşdur.

Reyting üçün istifadə olunmuş metodologiya "QS World University Rankings®" üçün istifadə olunan metodologiyaya bənzəyir, lakin bəzi əlavə göstəricilər və uyğunlaşdırılmış çəkilər nəzərə alınır. Regional ekspertlər və maraqlı tərəflərlə məsləhətləşmə əsasında hazırlanmış bu meyarlar toplusu mövcud məlumatların maksimum mümkün həcmi əsasında Asiyadakı universitetlərin əsas prioritetlərini əks etdirmək məqsədi daşıyır.

"Asia University Rankings QS" reytingini tərtib etmək üçün istifadə olunan 11 göstərici aşağıdakılardır:

Akademik nüfuz (30%)

Bu, hər il QS tərəfindən aparılan böyük qlobal alim sorğusunun məlumatlarından istifadə etməklə qiymətləndirilir. Elm adamlarının öz fənn sahəsindəki ən yaxşı universitetləri müəyyən etməyə dəvət edildiyi bu sorğunun nəticələri, QS dünya universitetləri reytingləri və QS dünya universitetləri fənn sıralamaları da daxil olmaqla QS tərəfindən hazırlanan digər reytinglərdə və hesabatlarda nəzərə alınır. Məqsəd beynəlxalq akademik cəmiyyətdə hansı universitetlərin ən böyük nüfuz sahib olduğu barədə rəy toplamaqdır.

İşəgötürənlər arasında nüfuzu (20%)

Bu qiymətləndirmənin məqsədi işəgötürənlər tərəfindən ən keyfiyyətli məzunların hazırlandığı universitetləri müəyyən etməkdir. Sorğunun nəticələri bugünkü abituriyentlər və universitet məzunları üçün məşğulluq və karyera perspektivlərinin əhəmiyyətini əks etdirən bir sıra digər QS tədqiqat layihələrinin məlumatlandırmaq üçün istifadə olunur.

Müəllim - tələbə nisbəti (10%)

Bu göstərici ştatlı akademik işçilərin bir tələbə üçün nisbətini qiymətləndirməyə imkan verir. Məqsəd, tələbələrin bir qurumda nə qədər ünsiyyət və akademik dəstək gözləyə biləcəyi barədə bir fikir yürütməkdir.

Beynəlxalq tədqiqat şəbəkəsi (10%)

Scopus tərəfindən verilən məlumatlardan istifadə edərək, bu göstərici qiymətləndirilən hər bir qurum üçün tədqiqat əməkdaşlığı baxımından beynəlxalq açıqlıq dərəcəsinə qiymətləndirir. Bu göstərici qurumun dünyanın müxtəlif yerlərindəki digər qurumlarla elmi tədqiqat əməkdaşlığının müxtəlifliyi barədə məlumat verir.

Məqaləyə olan sitatlar (10%) və fakültəyə düşən məqalələrin sayı (5%)

Bu göstəricilərin hər ikisi Scopus-un elmi nəşrlər və sitatların bazasından verilən məlumatlardan istifadə etməklə qiymətləndirilir. Birincisi, hər bir müəssisənin tədqiqat iticəməyyətinə göstərdiyi təsir haqqında rəy vermək üçün dərc olunmuş tədqiqat məqalələrinə istinadların sayını qiymətləndirir. İkincisi isə bir müəllim üçün nəşr olunmuş tədqiqat işlərinin sayını qiymətləndirir. Bu, universitetin ümumi tədqiqat məhsuldarlığı haqqında fikir yürüdür.

Fəlsəfə doktoru dərəcəsi olan işçilər (5%)

Bu göstərici fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almış akademik işçilərin sayını qiymətləndirməyə imkan verir. Bu, professor-müəllim heyətinin və tələbənin nisbət göstəricisini tamamlayır, məqsədi müəssisənin yüksək keyfiyyətli tədrisə sadıqlığının göstəricilərini təmin etməkdir.

Xarici müəllimlərin sayı (2,5%) və əcnəbi tələbələrin sayı (2,5%)

Son dörd göstərici hər bir universitetin nə qədər "beynəlxalq" olduğunu qiymətləndirməyə yönəlib, həm Asiyadakı universitetlər, həm də dünyanın bütün bölgələri üçün beynəlmilləşmənin əsas prioritet olduğunu əks etdirir. QS World University Rankings reytingində də istifadə olunan bu iki göstərici universitetdə "beynəlxalq" kimi təsnif olunan işçilərin və tələbələrin sayını qiymətləndirir.

Mübadilə üzrə gələn tələbələrin (2,5%) və xaricə səfər edən tələbələrin sayı (2,5%)

Qlobal reytingdə istifadə edilməyən bu son iki göstərici Asiya universitetlərində beynəlmilləşmə fəaliyyəti haqqında əlavə məlumat verir, hər müəssisəyə daxil olan və gedən tələbə mübadiləsi proqramlarının nisbi həcmi qiymətləndirir.

Oruc MUSTAFAYEV

REYTING

Asiyanın ən güclü universitetləri

Reyting	Ali təhsil müəssisəsi	Ölkə	Topladığı bal
1.	Peking University	Çin	100
2.	National University of Singapore (NUS)	Sinqapur	97.4
3.	Tsinghua University	Çin	97.3
4.	The University of Hong Kong	Honkonq	96.8
5.	Nanyang Technological University	Sinqapur	96.7
6.	Fudan University	Çin	96.3
=6.	Zhejiang University	Çin	96.3
8.	KAIST - Korea Advanced Institute of Science & Technology	Koreya	93.4
9.	University of Malaya	Malayziya	92.6
10.	Shanghai Jiao Tong University	Çin	92.2
11.	The University of Tokyo	Yaponiya	91.9
=12.	The Chinese University of Hong Kong	Honkonq	91.4
=12.	Yonsei University	Koreya	91.4
14.	The Hong Kong University of Science and Technology	Honkonq	91.1
15.	Korea University	Koreya	90.5
16.	Kyoto University	Yaponiya	90.1
17.	Seoul National University	Koreya	89.5
18.	Sungkyunkwan University (SKKU)	Koreya	87.9
19.	National Taiwan University (NTU)	Tayvan	87.4
20.	Tokyo Institute of Technology	Yaponiya	86
21.	Osaka University	Yaponiya	85.7
22.	Tohoku University	Yaponiya	85.5
23.	City University of Hong Kong	Honkonq	84.8
=24.	Hanyang University	Koreya	82.8
=24.	Pohang University of Science And Technology	Koreya	82.8
26.	The Hong Kong Polytechnic University	Honkonq	81.6
27.	Universiti Putra Malaysia	Malayziya	81.2
28.	Nagoya University	Yaponiya	77.6
29.	Hokkaido University	Yaponiya	76.7
30.	National University of Malaysia	Malayziya	76.3
31.	Kyushu University	Yaponiya	75.7
32.	University of Science Malaysia	Malayziya	73.3
33.	Nanjing University	Çin	73.2
34.	University of Science and Technology of China	Çin	73
35.	Wuhan University	Çin	72
36.	National Cheng Kung University	Tayvan	71.7
37.	Chulalongkorn University	Tayland	70.1
38.	National Tsing Hua University	Tayvan	69.5
39.	University of Technology Malaysia	Malayziya	68.8
40.	Indian Institute of Technology	Hindistan	68.7
41.	Waseda University	Yaponiya	68.6
42.	Kyung Hee University	Koreya	67.7
43.	National Yang Ming Chiao Tung University	Tayvan	66.8
44.	Al-Farabi Kazakh National University	Qazaxıstan	66.1
45.	Keio University	Yaponiya	66
46.	Indian Institute of Technology	Hindistan	64.9
47.	Mahidol University	Tayland	64.8
48.	Sun Yat-sen University	Çin	64.4
=49.	Taylor's University	Malayziya	62.2
=49.	University of Indonesia	İndoneziya	62.2

51.	Tongji University Shanghai	Çin	62
52.	Indian Institute of Science	Hindistan	59.4
53.	Indian Institute of Technology Madras	Hindistan	59
54.	University of Tsukuba	Yaponiya	58.9
55.	Huazhong University of Science and Technology	Çin	57.9
56.	Gadjah Mada University	İndoneziya	57.4
57.	Beijing Normal University	Çin	57.3
58.	Xi'an Jiaotong University	Çin	56.5
=59.	Harbin Institute of Technology	Çin	55.8
=59.	National Taiwan University of Science and Technology	Tayvan	55.8
61.	Indian Institute of Technology Kharagpur	Hindistan	55.4
62.	Ewha Womans University	Koreya	55.1
63.	Bandung Institute of Technology	İndoneziya	54.8
64.	Chung-Ang University (CAU)	Koreya	53
65.	Tianjin University	Koreya	52.7
66.	Indian Institute of Technology Kanpur	Hindistan	52.4
67.	National University of Sciences And Technology (NUST)	Pakistan	51.9
=68.	Hong Kong Baptist University	Honkonq	51.1
=68.	PETRONAS University of Technology	Malayziya	51.1
70.	National Taiwan Normal University	Tayvan	51
71.	University of Brunei Darussalam	Brunei Respublikası	50.8
72.	UCSI University	Malayziya	50.5
=73.	Kobe University	Yaponiya	50.4
=73.	National Taipei University of Technology	Tayvan	50.4
75.	Renmin (People's) University of China	Çin	50
=76.	Southern University of Science and Technology	Çin	48.5
=76.	Ulsan National Institute of Science and Technology	Koreya	48.5
=76.	Xiamen University	Çin	48.5
79.	Sejong University	Koreya	48.3
=80.	National Sun Yat-sen University	Tayvan	47.8
80.	University of Chinese Academy of Sciences (UCAS)	Çin	47.8
=81.	Airlangga University	İndoneziya	47.5
=81.	Shanghai University	Çin	47.5
82.	Sogang University	Koreya	47.5
84.	Sharif University of Technology	İran	47.2
=85.	Shandong University	Çin	47.1
=85.	University of Delhi	Hindistan	47.1
=87.	Hiroshima University	Yaponiya	47
=87.	Jilin University Changchun	Çin	47
=87.	University of the Philippines	Filippin	47
90.	East China Normal University	Çin	46.8
91.	Kyungpook National University	Koreya	46.7
=92.	University of Tehran	İran	46.3
94.	Gwangju Institute of Science and Technology	Koreya	45.8
95.	Quaid-i-Azam University	Pakistan	45.6
96.	L.N.Gumilyov Eurasian National University	Qazaxıstan	45.3
97.	Taipei Medical University	Tayvan	44.4
98.	DGIST	Koreya	44
98.	Nankai University	Çin	43.9
=99.	Beijing Institute of Technology	Çin	43.7